

L'adeu a Solius, un punt i seguit

Avui és el darrer dia que s'abocaran residus municipals a l'abocador L'ARC el vol fer servir encara com a planta de transferència perquè no té alternativa

Les darreres tones de residus municipals de Sant Feliu de Guíxols, Castell i Platja d'Aro, Calonge i Sant Antoni, Santa Cristina d'Aro i Llagostera seran llençades avui al tercer vas de l'abocador mancomunitat de Solius, i a partir de demà s'emprendran els primers preparatius per a la clausura i segellament del dipòsit controlat. És el teòric punt final d'una activitat més o menys ordenada fa gairebé quatre dècades, que de fet havia arrencat ara ja fa més de mig segle de manera absolutament irregular. Però, a la pràctica, l'opció de l'Agència de Residus de Catalunya (ARC) de continuar fent servir les instal·lacions com a planta de transferència –a banda del futur del reciclatge d'orgànica també pendent dels jutjats– ho deixaria en un punt i seguit insuficient en la batalla de Salvem Solius. I veient que SOS Lloret s'oposa a l'arribada de més residus i el consistori lloretenc, titular de l'abocador, s'hi nega, ja caldria l'ús dels punts suspensius.

Algunes fonts situen l'inici dels abocaments a Solius ja a finals dels anys seixanta, i fins a l'any 1987, segons un reportatge publicat el 1999 al Butlletí de Llagostera, no es va començar a posar ordre a una activitat que havia provocat incendis periòdics, un dels quals de fins a 100 hectàrees, i sancions. A finals dels vuitanta es va constituir la primera mancomunitat per part dels cinc municipis que continuen integrant el consorci, i sota la propietat de Sant Feliu de Guíxols i Castell i Platja d'Aro. Amb l'inici de la regularització, altres poblacions del Baix Empordà –Palamós– i la Selva –Santa Coloma, Caldes, Maçanet, Sils i Vidreres– en farien ús. I el 1989 s'hi van sumar altres petits municipis del Gironès i expedients municipals de Llagostera ja xifraven l'entrada de tones diàries en unes 200.

Fins a mitjans dels noranta no s'encarrilava la creació del consorci actual, que va endreçar números i les recurrents denúncies per altres incendis i vessament de lixiviat i líquids tòxics a la capçalera del Ridaura. Posteriorment, ja el 2005, es va encarrilar la darrera fase i les denúncies contra la darrera autorització ambiental, del 2014, amb les darreres instal·lacions fetes i ja en marxa, van derivar en les sentències de clausura que a partir d'avui s'executen. Pel camí, altres interrogants, com ara l'accés de camions amb matrícules franceses, belgues o neerlandeses amb residus a l'abocador, o amb fangs provinents de depuradores del Maresme, documentats l'any 2000.

IncertesesLa nova direcció de l'ARC ha mirat de conciliar el compliment de les resolucions judicials amb la migrada oferta d'alternatives, tot un terreny minat en què el gerent de l'ens, Isaac Peraire, se'n va sortir inicialment oferint que les deixalles de la quinzena de municipis afectats –els cinc del consorci i una desena més del Baix Empordà i el Gironès– les repartissin entre les plantes de triatge prèvies a l'abocament a Vacarisses (Vallès Occidental) i Lloret, mentre que Torroella faria ús directament de les instal·lacions de Pedret.

Aquesta primera planificació alternativa, però, es va fer miques divendres, quan l'Ajuntament de Lloret –vegeu peça– va tancar la porta a l'ús del dipòsit municipal. I Peraire va haver de calmar els ànims per reconduir tots els residus, provisionalment, cap a Vacarisses, però amb un pretractament i compactació, encara, a Solius. Pel tancament totalMalgrat tot, el fet que les deixalles de 14 municipis encara passin, dia a dia, per Solius no satisfà l'associació que ha aconseguit fer tancar el dipòsit. Una portaveu valora que Peraire i la Generalitat hagin assumit el tancament, que comporta a més les obertures d'expedients al consorci i a la gestora del complex,

GBI, per defectes com ara no haver consignat els recursos per preveure'n un tancament que feia anys que s'anava prorrogant, tot i admetre's com a imminent. L'alternativa "provisional" de mantenir-hi l'activitat, però, els fa indignar: "Caldria una nova llicència ambiental" i continuaran les molèsties per als veïns, pudors per la planta de compostatge i una activitat que ara mateix no té emplaçament alternatiu. El Consell Comarcal del Baix Empordà ha accelerat tràmits, però també admeten que fins passades les eleccions de finals de maig no volen obrir el meló dels altres tres emplaçaments alternatius per a la planta de triatge comarcal, secrets, i amb la quarta alternativa zero de millorar Solius com la més factible per no escampar més els residus. Però, de mitjana, una planta de residus triga anys a planificar-se i executar-se, de manera que la solució final va per llarg.

Peraire, per la seva banda, s'ha mostrat partidari de no obrir nous abocadors. El mapa gironí pivota, doncs, només a l'entorn del pretractament i dipòsit a Pedret i Lloret –per ara tancat a més residus aliens als que ja hi ingressen– i la represa prevista de la incineració a Campdorà (cap al 2026). Salvem Solius plantegen fer-ho bé: amb una infraestructura nova, que disposi de permisos, allunyada de veïns i alhora ben comunicada per carretera –fins i tot per ferrocarril–, una utopia al Baix Empordà i amb encaix difícil a la demarcació. L'únic clar, en principi, és que a partir d'avui ja no s'abocarà més a Solius, i en els darrers dies hi entren camions d'empreses constructores, però es dedueix que preparen el terreny per aportar-hi la capa d'àrids per al segellament.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 12-02-2023, Pàgina 14

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/societat/article/11-mediambient/2253817-l-adeu-a-solius-un-punt-i-seguit.html>